

Motion till riksdagen 2017/18:1450

av **Margareta Larsson (-)**

En handlingsplan för en förbättrad arbetsmiljö för politiker

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en arbetsgrupp vars uppdrag är intervjuer och observationer bland riksdagens ledamöter för en samlad analys kring uppförandenormer i enlighet med motionens intentioner och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

Motivering

Sveriges debattklimat i politiska forum har lämnat mycket att önska. Med tanke på hur människor i de högsta politiska organen behandlar sina meningsmotståndare tycks man ha odlat en mobbningskultur som är olycklig. Utifrån rådande omständigheter förväntas rikets medborgare sugas in i mobben som stöd för diverse politiska meningsmotsättare, detta speciellt i valtider. Jakten på väljare har hetsat många av landets medborgare till hat, våld och misstro. Symboliken med politiker som sitter i sandlådan och kastar sand på varandra är välkänd och samtidigt tragisk då ingen insikt tycks finnas eller vilja att förändra det synsättet. Denna ”anstaltsmentalitet” sätter givetvis avtryck även inom den politiska gruppen. Dysfunktionella relationer skapar en dysfunktionell arbetsplats. Föga förvånande hör höga sjukskrivningstal ihop med dysfunktionella arbetsplatser.

Under de år jag varit politiskt aktiv har jag förvånats över den verbala nivå som tillåtits i det politiska rummet. Det har således förvånat mig att de som fått förtroendet att ansvara för skattemedel och omsorgsplaner befunnits på en mognadsnivå som inte uppfyller deras verkliga ålder. Det grupptryck som uppmanar till en mobbningskultur i det offentliga rummet har gett olyckliga konsekvenser. Då respektlöshet i många fall visat sig vara förhärskande mellan politiska motståndare har eländet fått fortskrida och därmed lämnat mycket till övers för en utveckling framåt. Jag vill med detta peka på att det finns ett behov av vägledning för uppförandenormer inför kollegors och meningsmotståndares olika åsikter och tankeuttryck för demokratins skull. Förmodligen är jag inte ensam om att tycka att det politiska klimatet är hårt. Att det är svårt att rekrytera

människor till politiska uppdrag är idag välkänt. Utifrån tidsbrist som gör att många tackar nej till förtroendeuppdrag kan den hårda tonen i det offentliga rummet även spela en stor roll. Detta i sin tur gör att trycket lätt hårdnar inifrån den egna gruppen och många av olika skäl inte törs yttra sig. Sammantaget uppvisar detta att det förhållningssätt politiker förväntas ha gentemot varandra på sätt och vis undergräver demokratin vilket riskerar att spä på politikerföraktet.

Sveriges riksdag är landets beslutande organ och dess förtroendevalda bör därför enligt min mening vara ett föredöme i uppträdande och respekt gentemot varandra trots meningsskiljaktigheter. Ett dylikt förhållningssätt medför ökat förtroende för dem som ska styra landet. Då det är allmänt känt att det råder problem på våra arbetsplatser och skolor vad gäller mobbning känns det för mig angeläget att arbeta för en viljeyttring till en förändring där någon/några tar första steget till att vara ett föredöme. Ett steg kan vara att implementera andra uppförandenormer i det offentliga rummet. Då jag som tidigare kyrkopolitiker haft ett mandat i Kyrkomötet har jag kunnat uppleva en stor skillnad på respekt mellan meningsmotståndare jämfört med andra politiska forum. Och jämförelsen visar även att det går att föra samtal, debatter och diskussioner utan att demonisera och förminska varandras värde och förstånd samt att en varm humor ibland är mycket effektiv. Jag hyser en föreställning om att det inte är nödvändigt att "låtsas" hata varandra för väljares skull. Detta känns som en omodern konstruktion och det borde därför ha hänt en del sedan den politiska stenåldern. Idag är människor insatta i politik och globala samband mer än tidigare i historien och det finns en allmän rättskänsla som inte gillar att människor misshandlar varandra vare sig fysiskt eller verbalt. Jag ser det istället som en attraktiv vision om ett samhälle vars företrädare uppbär konsten i ett gott språkbruk och ömsesidig respekt som till exempel låter sin meningsmotståndare tala till punkt utan att avbryta för attacker och personliga angrepp. Jag är övertygad om att ett sådant förhållningssätt skulle uppfattas som professionellt och förtroendeingivande hos allmänheten.

Utifrån ovan nämnda upplevelsebaserade beskrivning skulle det vara intressant med en studie av hur andra i riksdagen upplever det svenska debattklimatet och sin arbetsplats. Är denna ovan beskrivning något som andra kan känna igen sig i? Anser man att det finns behov av gemensamma riktlinjer kring uppförandenormer och en önskan om tydliga regler för ett trivsammare arbetsklimat? Kan det finnas en delad vision om att riksdagens ledamöter har förmåga och kvalifikationer att vara ett föredöme för andra arbetsplatser i landet när det gäller att motverka en mobbningskultur? I sådana fall kanske gemensamma riktlinjer skulle kunna vara möjliga att utforma som exempelvis ansvarar för av varje gruppledare i de egna partigrupperna.

Margareta Larsson (-)